

USNESENÍ

Krajský soud v Praze rozhodl v senátu složeném z předsedkyně senátu Mgr. Lenky Oulíkové a soudců Mgr. Martiny Kotouček Mikoláškové a Mgr. Richarda Galise ve věci

žalobce: **Ing. M. T.**
bytem X

zastoupený advokátem Mgr. Tomášem Maxou
sídlem Petrská 1136/12, 110 00 Praha 1

proti

žalovanému: **město Poděbrady**
sídlem Jiřího náměstí 20/1, 290 01 Poděbrady

o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem žalovaného,

takto:

- I. Žaloba se odmítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalobci se ve lhůtě 30 dnů od právní moci tohoto usnesení vrací z účtu Krajského soudu v Praze zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč.

Odůvodnění:

1. Žalobce se žalobou podle části třetí, hlavy druhé, dílu třetího zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) podanou dne 4. 7. 2024 domáhá ochrany před nezákonným zásahem žalovaného. Zásah má spočívat v „označování příkazu č. j. MEUPDY/0066277/DOP/2023/Pha za pravomocný ke dni 18. října 2023“. Žalobce současně navrhl vydání předběžného opatření, kterým by byly pozastaveny právní účinky tohoto příkazu Městského úřadu Poděbrady ze dne 25. 9. 2023, č. j. MEUPDY/0066277/DOP/2023/Pha (dále jen „příkaz“), a žalobce by mohl opět řídit motorová vozidla a mohl by tak vykonávat své zaměstnání.
2. Žalobce uvedl, že Městský úřad Poděbrady jej příkazem uznal vinným ze spáchání přestupku podle § 125c odst. 1 písm. b) zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu). Dle žalovaného byl příkaz doručen žalobci fikcí dne 9. 10. 2023, a tedy ke dni 18. 10. 2023 nabyl právní moci. Žalobce má však za to, že nebyly splněny podmínky pro doručení fikcí a příkaz nemohl nabýt právní moci. Nezákonný zásah spočívající v nesprávně vyznačené doložce právní moci trvá i nadále. To má pro žalobce zásadní dopady, neboť mu byl příkazem uložen správní trest zákazu činnosti a okamžikem nabytí právní moci pozbyl řidičské oprávnění. Rovněž mu bylo zaznamenáno 7 bodů do bodového hodnocení řidiče. Z důvodu nesprávného postupu při doručování se však žalobce o vydání příkazu nedozvěděl, a nemohl tak zjistit, že mu byl uložen správní trest. Poštovní doručovatel nevhodil výzvu k vyzvednutí zásilky do poštovní

schránky, nebyly tak splněny podmínky pro fikci doručení dle § 23 odst. 4 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Na zákaz řízení jej upozornili až policisté, kteří řešili jím nezaviněnou dopravní nehodu. Žalobce se kvůli tomu dopustil přestupku podle § 125c odst. 1 písm. e) bodu 1 zákona o silničním provozu. Všechny tyto následky vyplývají právě z nesprávně vyznačené doložky právní moci. Nesprávně vyznačená doložka právní moci představuje nezákonný zásah (žalobce odkázal na rozsudek NSS ze dne 25. 6. 2015, č. j. 2 As 190/2014-52). Žalobce dne 4. 1. 2024 navrhl žalovanému zrušit nesprávně vyznačenou doložku právní moci. Žalovaný postoupil podnět k přezkumnému řízení nadřízenému správnímu orgánu. Krajský úřad Středočeského kraje žalobci dne 24. 1. 2024 žalobci sdělil, že jediným pochybením bylo nevhození samotné zásilky do poštovní schránky po uplynutí úložní doby, jinak postup žalovaného potvrdil.

3. Podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. soud usnesením odmítne návrh, jestliže o téže věci již rozhodl nebo o téže věci již řízení u soudu probíhá nebo **nejsou-li splněny jiné podmínky řízení a tento nedostatek je neodstranitelný** nebo přes výzvu soudu nebyl odstraněn, a nelze proto v řízení pokračovat.
4. Podle § 82 odst. 1 s. ř. s. každý, kdo tvrdí, že byl přímo zkrácen na svých právech nezákonným zásahem, pokynem nebo donucením (dále jen „zásah“) správního orgánu, který není rozhodnutím, a byl zaměřen přímo proti němu nebo v jeho důsledku bylo proti němu přímo zasaženo, může se žalobou u soudu domáhat ochrany proti němu nebo určení toho, že zásah byl nezákonný.
5. V rozsudku ze dne 26. 3. 2021, č. j. 6 As 108/2019-39, č. 4178/2021 Sb. NSS rozšířený senát NSS uvedl, „[j]e-li zjevné a nepochybné, že jednání popsané v žalobě nemůže být vzhledem ke své povaze, původci či jiným okolnostem ‚zásahem‘ ve smyslu legislativní zkratky v § 82 s. ř. s., i kdyby byla všechna tvrzení žalobce pravdivá, musí být taková žaloba odmítnuta podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s., jelikož chybí podmínka řízení spočívající v myslitelném tvrzení nezákonného zásahu. Soud zde bude přihlížet též k závěrům ustálené judikatury, jež dále vysvětluje, které úkony veřejné správy nezákonným zásahem nejsou a nemohou být. Tento závěr formuloval rozšířený senát již v rozsudku ze dne 21. 11. 2017, č. j. 7 As 155/2015-160, č. 3687/2018 Sb. NSS, bod 63 (věc EUROVIA). Byť byl tento rozsudek zrušen nálesem ze dne 15. 5. 2018, sp. zn. II. ÚS 635/18, důvody zrušení pro protiústavnost se vztahovaly k posuzování včasnosti zásahové žaloby a nijak se nedotýkají právě zmiňované otázky. Tyto Ústavním soudem nijak nezpochybněné závěry rozšířeného senátu se naopak staly základem navazující judikatury (podobně např. rozsudek ze dne 30. 5. 2019, č. j. 7 As 44/2019-21, bod 12, naposledy rozsudek ze dne 18. 3. 2021, č. j. 10 As 255/2020-34, bod 14).“
6. Nezákonný zásah žalovaného spatřuje žalobce výhradně v nesprávném vyznačení doložky právní moci příkazu. Judikatura nahlíží na doložku právní moci jako na úřední úkon, jímž se nezakládají, nemění ani neruší žádná konkrétní práva či povinnosti účastníků, nýbrž se jím toliko osvědčuje objektivně nastalá skutečnost, okamžik nabytí právní moci rozhodnutí (který může být vyvrácen důkazem opaku). Vyznačení právní moci je tedy úkonem evidenčním, osvědčovacím či potvrzovacím. Jako takové nemá vliv na skutečný okamžik nabytí právní moci rozhodnutí (srov. usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 13. 2. 2018, č. j. 2 As 141/2015-37, nebo rozsudek NSS ze dne 11. 1. 2021, č. j. 5 As 377/2018-37, bod 24). Samotným vyznačením doložky právní moci se příkaz nestane pravomocným. Ani správní soud není datem vyznačeným správním orgánem v doložce právní moci vázán (srov. rozsudek NSS ze dne 25. 6. 2008, č. j. 2 As 10/2008-41) a o otázce právní moci rozhodnutí si musí učinit vlastní úsudek, pokud je tato otázka v řízení sporná.

7. Z výše uvedeného je zřejmé, že jakkoli vyznačení doložky právní moci může mít zprostředkovaně nemalý význam, nemůže pojmově představovat **přímý** zásah do práv účastníků, a zásahová žaloba je proto nepřipustná pro absenci přípustitelného tvrzení zásahu.
8. Žalobce v žalobě odkazuje na rozsudek NSS č. j. 2 As 190/2014-52, podle něhož se lze bránit zásahovou žalobou proti nedoručení rozhodnutí. Soud konstatuje, že závěry tohoto rozsudku NSS nejsou pro posuzovanou věc použitelné. Žalobce totiž zásah opakovaně spojuje pouze s nesprávně vyznačenou právní mocí příkazu, nikoli s nedoručením příkazu (ostatně příkaz žalobce i přiložil k žalobě, z čehož vyplývá, že se s příkazem i přes namítané vady doručení seznámil). Soud je v řízení o zásahové žalobě vázán tím, co žalobce požaduje a čeho se domáhá.
9. Pokud se chtěl žalobce domoci toho, aby příkaz nenabyl právní moci a byl zrušen, měl proti němu u žalovaného podat odpor. Pokud by tak učinil (v projednávané věci pak z ničeho neplyne a ani žalobce netvrdí, že by odpor podal), žalovaný by se s ohledem na skutkové okolnosti této věci musel v první řadě zabývat tím, zda byl odpor podán včas. Zejména by tedy hodnotil, zda byl vůbec příkaz žalobci **řádně oznámen** a kdy. Pokud by dospěl k závěru, že byl odpor podán opožděně, žalobce by o tom vyrozuměl. Pokud by naznal, že byl odpor podán včas, příkaz by byl zrušen ze zákona a žalovaný by pokračoval v řízení o přestupku. V případě, že by žalovaný odpor vyhodnotil jako opožděný a žalobce by s tímto hodnocením nesouhlasil, mohl by se u nadřízeného orgánu domáhat prostřednictvím žádosti o uplatnění opatření proti nečinnosti (§ 80 správního řádu) toho, aby bylo žalovanému nařízeno pokračovat v řízení o přestupku. Pokud by s touto žádostí neuspěl, otvírala by se žalobci cesta k podání žaloby na ochranu proti nečinnosti podle § 79 a násl. s. ř. s. Teprve v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti by bylo možné přezkoumat okamžik nabytí právní moci příkazu a zda bylo řízení skončeno, nebo naopak byl příkaz zrušen řádně podaným odporem, a tedy nikdy právní moci nenabyl, a žalovaný má povinnost pokračovat v řízení a ukončit jej zákonem stanoveným způsobem, tedy vydáním rozhodnutí (viz rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2018, č. j. 6 As 357/2017-26). Otázka právní moci příkazu v přestupkovém řízení bude tedy typicky stěžejní otázkou v řízení o žalobě proti nečinnosti správního orgánu. A je-li otázka právní moci rozhodnou otázkou v řízení o nečinnosti žalobě, nelze tutéž otázku (s ohledem na zásadu subsidiarity zásahové žaloby, viz usnesení rozšířeného senátu NSS ze dne 16. 11. 2010, č. j. 7 Aps 3/2008-98, č. 2206/2011 Sb. NSS) učinit předmětem přezkumu v řízení o žalobě na ochranu před nezákonným zásahem správního orgánu (rozsudek NSS ze dne 28. 2. 2018, č. j. 6 As 357/2017-26).
10. Soud tedy shrnuje, že doložka právní moci není způsobilá přímo zasáhnout do práv žalobce, a pojmově nemůže být nezákonným zásahem. Jelikož žaloba neobsahuje přípustitelné tvrzení zásahu, soud ji podle § 46 odst. 1 písm. a) s. ř. s. odmítl.
11. Závěrem soud dodává, že již samostatně nerozhodoval o návrhu na vydání předběžného opatření, neboť by to s ohledem na odmítnutí žaloby bylo nadbytečné a neúčelné (srov. např. rozsudek NSS ze dne 30. 9. 2008, č. j. 5 Ans 6/2008-48, č. 1741/2009 Sb. NSS). Stejně tak soud pro nadbytečnost nepoučoval žalobce o svém právním závěru ohledně označení žalovaného (žalovaným by měl být Městský úřad Poděbrady jako správní orgán, který příkaz vydal a doručoval a vyznačil jeho právní moc, nikoliv samotný územní samosprávný celek), neboť ani změna označení žalovaného by nebyla způsobilá zhojit výše uvedený nedostatek – pojmovou neexistenci přípustitelného tvrzení zásahu.

12. O náhradě nákladů řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 3 s. ř. s. tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení, protože žaloba byla odmítnuta.
13. Jelikož soud žalobu odmítl, vrátil žalobci zaplacený soudní poplatek ve výši 2 000 Kč ve smyslu § 10 odst. 3 věty poslední zákona č. 549/1991 Sb., o soudních poplatcích. Soudní poplatek bude žalobci vrácen do 30 dnů od právní moci tohoto usnesení (§ 10a odst. 1 téhož zákona).

Poučení:

Proti tomuto usnesení lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 19. července 2024

Mgr. Lenka Oulíková, v. r.
předsedkyně senátu